

תובע פיצוי על הכנסה "שחורה"? לא בטוח שכדאי לך

יושבים שופטים "פלייליסטים" המתחייבים בחומרה רבה כלפי משתמטים מתשלום מיסים ודיווח לרשויות המס על הכנסותיהם. יושבים אנו "הנזיקיסטים" ומתחייבים בסלחנות ובאדישות ועוברים לסדר היום כאילו דבר לא קרה כשאנו מקבלים עדויות מהן עולה ברורות שבעל דין הרוויח כספים רבים ב"שחור" ולא דיווח לרשויות המס...

עוד אומר השופט: "נכון שהנחת המחוקק התבססה, אם כן, על ההנחה שבית המשפט הן בתביעת נזיקין יביא בחשבון לעניין הפיצוי הכנסות, גם אם לא דווח, אך הדיווח לפקיד השומה על פי סעיף 144א יודא כי על הכנסות אלה ישולם המס לאחר הגשת התובענה". מסכם השופט את דבריו ואומר: "סבורני שבימים אלו של מחאה חברתית ושל נסיון לצמצם את יוקר המחיה המוטל על כלל אזרחי המדינה - בין היתר כתוצאה מהמסים העקיפים הגבוהים שבישראל - מן הראוי לבדוק דרכים להביא לתשלום מס ישיר אמיתי בכדי להפחית מהעומס העיקף הנ"ל".

נראה כי כוונת שופטי בית המשפט "להחיות" את אותה "אות מתה" - סעיף 144א וליישמו בכל מקרה של תביעת נזיקין המעלה חשד של הכנסה "שחורה" כלשון בית המשפט.

כאשר הוא מגיש את התביעה לבית המשפט, תביעה המבוססת על הכנסותיו.

על פניו, נראה, כי אין ממש בהוראת הסעיף 144א ולכן, עובדתית, משנות השמונים בהן נכנס סעיף 144א לפקודה לתוקף, ספק אם ידע משהו על קיומו. אולם, לא כך הדבר שכן, מטרת הסעיף הינה ליצור סינכרון או תאום בין התביעה המבוססת על גובה הכנסותיו של התובע ההכנסות הידועות לפקיד השומה בדבר הכנסותיו של התובע, ולזה שתי מטרות:

המטרה האחת, לספק לפקיד השומה את מלאו המידע על נישומיו בקשר למקורות הכנסותיהם.

המטרה השנייה, והעיקרית, לנוע מצב בו התובע תובע פיצוי בגין הכנסה X ואילו פקיד השומה מודע להכנסה Y, אשר מסיבה מסוימת נמוכה מהכנסה X. במילים אחרות, מטרת הסעיף לנוע מצב בו תובע מבסס את תביעתו על הכנסה שהייתה לו, הכנסה החייבת במס, ועליה תביעתו מבוסס אולם המס המתחייב לתשלום מאותה ההכנסה לא דווח ולא שולם.

בפסק הדין גלצ'נקו נ' כלל חברה לביטוח (ת"א-53687-10) מיום 15.12.2011, מפי השופט מנחם קליין סעיף 144א לפקודה זוכה להתייחסות רבה ומיושם כאמור לעיל על המקרה: "בעוד שבבית המשפט

אשר אדם נפגע בתאונת דרכים, בחלק מתביעת הביטוח שלו הוא תובע פיצוי בגין אובדן הכנסה/השתכרות בתקופה בה הוא יושב בבית בחוסר מעש וכתוצאה מהתאונה נבצרה ממנו יכולת ההשתכרות. דרישת הפיצוי זו מכונה "פיצוי בגין אובדן כושר עבודה", ודרישת הפיצוי האמור הינה לגיטימית, נכונה וצודקת. עד כאן הכל ידוע, והכל מיושם כהלכה.

מה שלא ידוע ולא מיושם או ידוע ובכל זאת לא מיושם, הוא הציווי שבסעיף 144א לפקודת מס הכנסה הקובע: "נישום המגיש לבית המשפט תובענה המתבססת על גובה הכנסתו ממקור כלשהו ימציא העתק ממנה לפקיד השומה שאצלו מתנהל תיקו, ואם אין לו תיק-ימציא את ההעתק למנהל".

הסעיף אומר, בכל תביעה נזיקית בה התובע, לצורך אותה התביעה, מבסס את תביעתו על הכנסותיו, אזי חייב התובע, וללא כל קשר לגובה התביעה או מהות התביעה, להמציא העתק מהתובענה לפקיד השומה. יתרה מזאת, הסעיף אומר, כי לא משנה אם לאותו תובע קיים או לא קיים תיק במס הכנסה כלומר, לא משנה אם התובע הוא שכיר, עצמאי, בעל שליטה, פנסיונר וכיו"ב, הוראת הסעיף חלה על התובע מיד